

בעניין:

1. \_\_\_\_\_ מחמוד, ת"ז \_\_\_\_\_
2. \_\_\_\_\_ זגרה, ת"ז \_\_\_\_\_
3. המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר –  
ע"ר מס' 580163517
4. אלמיזאן-המרכז לזכויות האדם

ע"י ב"כ עוה"ד נדיה דקה (מ"ר 66713) ו/או דניאל שנהר (מ"ר 41065) ו/או  
בנימין אחסתרובה (מ"ר 58088) ו/או אהרון מיילס קורמן (מ"ר 78484)  
ו/או תהילה מאיר (מ"ר 71836) ו/או מאיסא אבו סאלח-אבו עכר (מ"ר  
52763)

מהמוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר  
רח' אבו עוביידה 4, ירושלים, 97200  
טל: 02-6283555; פקס: 02-6276317

וע"י ב"כ עוה"ד מוחמד ג'בארין (מ"ר 28871)  
מאלמיזאן-המרכז לזכויות האדם  
רח' הרברט סמואל 66, חדרה, 3831635  
טל: 0524897717; פקס: 08-6409633

#### העותרים

- נ ג ד -

1. שירות בתי הסוהר
  2. השר לביטחון פנים
- ע"י פרקליטות המדינה, משרד המשפטים  
רח' צלאח א-דין 29, ירושלים  
טל': 02-6466590; פקס: 02-6467011

#### המשיבים

### עתירה למתן צו על תנאי ובקשה לקיום דיון דחוף

מוגשת בזאת עתירה למתן צו על תנאי, המופנה אל המשיב והמורה לו לבוא וליתן טעם:

- א. מדוע לא יאפשר לכלואים פלסטינים תושבי עזה המוחזקים בבתי הכלא בישראל, ואשר קיבלו ביקורי משפחה עד מרץ 2020, עובר למשבר התפשטות נגיף הקורונה, לחזור ולקבל ביקורי משפחה, בדומה לכלואים פלסטינים תושבי הגדה המערבית.
- ב. לחלופין, מדוע לא יאפשר לכלואים פלסטינים תושבי עזה המוחזקים בבתי הכלא בישראל, אשר מוחזקים בנתק מוחלט ממשפחותיהם מאז פרוץ משבר התפשטות נגיף הקורונה, לקיים קשר טלפוני עם בני משפחותיהם מתוך בתי הכלא באופן סדיר וכחלופה לביקורי המשפחה שנשללו.

כמו כן, ובשל דחיפות העניין, מתבקש בית המשפט הנכבד לקבוע מועד דיון דחוף בעתירה.

### ואלה נימוקי העתירה

אין בהחזקתו של אדם במשמורת כדי להפקיע מאליהן את מכלול זכויות האדם החוקתיות הנתונות לו מכוח יסודות השיטה החוקתית הנוהגת בישראל, וניתן לגרוע מהן רק במידה שהדבר מתחייב באופן הכרחי משלילת החירות עקב המאסר, לצרכי החקירה או ניהול המשפט, או לשם קיומו של אינטרס ציבורי חיוני, ובכפוף להוראות הדין (רע"א 993/06 מדינת ישראל נ' מוסטפא דיב מרעי

**דיראני**, תק-על 2011(3), 1298, פסקה 29 לפסק דינה של השופטת פרוקצ'יה, להלן: **פרשת דיראני**. כאן ובהמשך כל ההדגשות בעתירה הן שלי – נ.ד.).

## התשתית העובדתית

### הצדדים לעתירה

1. **העותר 1**, הינו תושב עזה הכלוא בישראל מאז נובמבר 2002, המוחזק בתוך אגף שבו המשיב 1 אינו מאפשר לכלואים קשר טלפוני עם המשפחות. העותר 1 הינו נשוי ואב לחמישה, אשר קיבל ביקורי משפחה מבת זוגו עד מרץ 2020, כשביקורים אלה הופסקו מיד עם תחילתו של משבר התפשטות נגיף הקורונה (להלן: **משבר הקורונה**), ומאז לא התאפשרו שוב.
  2. **העותר 2**, הינו תושב עזה הכלוא בישראל מאז אוגוסט 2016, המוחזק בתוך אגף שבו המשיב 1 אינו מאפשר לכלואים קשר טלפוני עם המשפחות. העותר 1 הינו נשוי ואב לארבעה, אשר קיבל ביקורי משפחה מבת זוגו וילדיו עד פרוץ משבר הקורונה. מאז הופסקו ביקורי המשפחות ולא התאפשרו שוב.
  3. **העותרת 3** (להלן: **המוקד**) היא עמותה לזכויות אדם, אשר מסייעת מזה שנים רבות לאסירים ועצורים פלסטינים, הכלואים בבתי הכלא שבאחריות המשיב, בשמירה על זכויותיהם הבסיסיות.
  4. **העותרת 4**, היא עמותה לזכויות אדם אשר מושבה ברצועת עזה, המסייעת זה שנים לעצורים/אסירים פלסטינים מרצועת עזה, הכלואים בשב"ס.
  5. **המשיב 1** (להלן: **שב"ס או המשיב**) רשות הכליאה הלאומית של ישראל הוא הגורם האחראי לשמירה על זכויותיהם הבסיסיות של כלואים אלו המוחזקים במתקני הכליאה שבאחריות.
  6. **המשיב 2**, השר האמון בממשלת ישראל על תפקודו והתנהלותו של המשיב 1.
- התנהלות המשיבים בכל הנוגע לביקורי משפחות עם פרוץ משבר הקורונה, ונסיונות המוקד להתערב במצב**
7. עם פרוץ משבר הקורונה במרץ 2020, על הסכנה לחיי אדם הכרוכה בו, והעדרו של מערך חיסונים המגביל את התפשטות המגפה וחומרת המחלה, חויבו מדינות רבות ברחבי העולם, וביניהן ישראל, לנקוט בצעדים רבים ובאופן בהול, שיסייעו בהאטת התפשטות המגפה.
  8. כך למשל, בישראל הוכרז על מצב חירום והממשלה התקינה תקנות לשעת חירום. ביום 15.3.2020 פורסמו תקנות שעת חירום (מניעת כניסת מבקרים ועורכי דין לבתי מעצר ובתי הסוהר), התש"ף-2020 (להלן: התקנות), כחלק מהצעדים שננקטו, אותה עת, על מנת למנוע את התפרצות מגפת הקורונה בין כותלי בתי הכלא בישראל.
  9. ס' 2 לתקנות ביטל את הכניסה של מבקרים לתוך הכלא לכלל הכלואים. כתוצאה מהגבלה זו נשללה מכלואים המסווגים כביטחוניים, כמו העותרים 1-2, כל אפשרות לקשר עם העולם החיצון. כידוע, באופן כללי הקשר של אותה אוכלוסייה עם העולם החיצון מוגבל ביותר ומסתכם בביקורי משפחה בתדירות של ביקור אחד וקצר בחודש, לכל היותר, ובעיקר ביקורים של עורכי דין.
  10. בעקבות המצב שנוצר, המוקד יחד עם העותרת 4 ועוד מספר ארגונים הגישו עתירה בהולה לבית המשפט הנכבד, בג"ץ 2280/20 **נואל גאנס נ' שב"ס**, (7.4.2021) (פורסם באר"ש) ובה עמדו העותרים על הטענה כי גם בעת משבר לא הכל מותר, וגם למאבק בהתפשטות המגפה יש גבולות.

11. באותו עניין נטען על ידי העותרים כי סעיף 12 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו קובע כי "אין בכוחן של תקנות שעת-חירום לשנות חוק-יסוד זה, להפקיע זמנית את תקפו או לקבוע בו תנאים; ואולם בשעה שקיים במדינה מצב של חירום בתוקף הכרזה לפי סעיף 9 לפקודת סדרי השלטון והמשפט, תש"ח-1948, מותר להתקין תקנות שעת-חירום מכוח הסעיף האמור שיהא בהן כדי לשלול או להגביל זכויות לפי חוק-יסוד זה, ובלבד שהשליטה או ההגבלה יהיו לתכלית ראויה ולתקופה ובמידה שלא יעלו על הנדרש".
12. לשון הסעיף מלמדת, כי גם בעת משבר יש לשמור על זכויות חוקתיות. על סמך האמור, כבר בתחילת המשבר היה ברור שככל שהתקנות מכתיבות מניעת ביקורי משפחה בכלא, עליהן לבחון חלופות שיאפשרו מימוש של התכלית העומדת מאחורי ביקורי המשפחה, שכן הפגיעה בזכות לחיי משפחה הינה קשה ולוקה בחוסר סבירות ומידתיות.
13. כאן המקום להזכיר כי לאורך השנים, המשיב מנע קשר טלפוני עבור כלל הכלואים המסווגים כביטחוניים והצדיק זאת בכך שמתקיימים ביקורי משפחה בתדירות סבירה. במצב בו התבטלו ביקורי משפחה באופן מוחלט, התקנות יצרו מצב חדש שאינו עומד במבחני המידתיות.
14. כבר עם תחילת המשבר, הציפייה הייתה שהמשיבים יפעלו לצורך השמירה על זכויותיהם של הכלואים המסווגים כביטחוניים אשר נפגעו בצורה קשה במיוחד על רקע ההגבלות שהוטלו כתוצאה מהתפרצות הנגיף. באופן מצער, המשיבים לא דאגו ולא טרחו לבדוק חלופות אחרות שיבטיחו שמירה על קשר עם משפחותיהם, על אף שבין אותם כלואים היו כמאתיים קטינים מנותקים באופן מוחלט מהעולם החיצון.
15. גם בעת משבר מסוג זה, על הרשות לדאוג שהצעדים הננקטים על ידיה הינם הכרחיים לשם השגת המטרה. שלילת האפשרות לקבל ביקורים והמשך מניעת האפשרות לקשר טלפוני לאסירים המסווגים כביטחוניים צריכה להתבצע תוך ראיית מכלול תנאי המאסר שלהם. הקשר היחיד של אסירים אלו עם החוץ הוא ביקורי משפחה מדרגה ראשונה.
16. ניתוקם של הכלואים המסווגים כביטחוניים באופן מוחלט מבני משפחותיהם מנוגדת אף לכללי המשיב עצמו. בסעיף 1 לפקודת נציבות 04.42.00 קובע כי "הביקור הוא אחד מאמצעי הקשר החשובים שבין האסיר למשפחתו, חבריו, ידידיו. הביקור עשוי להקל על האסיר בעת שהותו בבית הסוהר ולעודדו בשעת משבר".
17. למרות האמור, בתגובתם המקדמית לעתירה בבג"ץ 2280/20, מיום 1.4.2021, סברו המשיבים, אותם משיבים בעתירה דנן, כי אין פסול בניתוקם של כמה אלפי אסירים מהעולם החיצון ובאופן מוחלט. נבקש להטעים כי אותה העתירה והעתירה דכאן, אינן עוסקות בזכותם של כלואים המסווגים כביטחוניים לקבל ביקורי התייחדות או חופשה, ואף לא בזכות לקשר טלפוני כללי, אלא בקשר מינימאלי עם בני משפחה בין אם באמצעות ביקורי משפחה ובין אם באמצעות קשר טלפוני סדיר ומספק.
18. רק בעקבות עתירה לבית המשפט הנכבד הסכימו המשיבים לאשר מתן שיחת טלפון חד פעמית לאסירים המסווגים כביטחוניים לרגל חודש רמדאן, כפי שמסרו במסגרת התגובה מיום 3.5.2020 וזאת לאחר החלטת בית המשפט הנכבד מיום 22.4.2020 בה הורה למשיבים לבחון אפשרות זו. אותה עת הוסבר על ידי המשיבים, כי בחינת החלופה של קשר טלפוני סדיר אינה מתאפשרת בשל קשיים לוגיסטיים הכרוכים בכך, ולנוכח העובדה שמדובר במצב חירום שאינו מאפשר שינויים דרסטיים במדיניות הקיימת בהקשר זה.

19. עם פקיעת תקנות שעת חירום, בחלוף כשלושה חודשים של נתק מוחלט ששרר בקרב למעלה מ-4000 כלואים המסווגים כביטחוניים, חודשו באופן הדרגתי ביקורי המשפחה. תחילה חודשו ביקורי המשפחה של כלואים אשר מבקריהם הינם תושבי ישראל ובהמשך חודשו הביקורים של כלואים אשר מבקריהם הינם תושבי הגדה המערבית. אולם, במשך כל התקופה האמורה, לכלואים שמבקריהם תושבי רצועת עזה, שקיבלו ביקורי משפחה באופן שוטף עובר למשבר הקורונה, לא חודשו הביקורים כלל, ולא נבחנה כל חלופה אחרת של שמירה על קשר מינימאלי עם משפחותיהם.
20. עם השינויים במצב התחלואה, הסדרי הביקורים השתנו לאורך שנת 2020 ועד תחילתה של שנת 2021. עם כל הכרזה של ממשלת ישראל על הטלת סגר על האכלוסייה ועל מגבלות תנועה, הופסקו ביקורי המשפחה בכלא באופן גורף. כל זה כשהמשיבים המשיכו להתעלם מהשלכות הפסקת הביקורים על אוכלוסיית הכלואים המסווגים כביטחוניים והמשיכו להתעלם מהצורך למצוא חלופה לביקורים ולשמור על מינימום של קשר עם העולם החיצון.
21. בשל המצב הדינמי, נותרה אותה עתירה תלויה ועומדת במשך כשנה, במהלכה כאמור התקיימו הביקורים לסירוגן ובמתכונת מצומצמת.
22. ביום 7.4.2021 ניתן פסק דין על ידי בית המשפט הנכבד בבג"ץ 2280/20, אשר קבע, כבר במועד הינתנו, כי יהיה על רשויות הכלא והגורמים הרלוונטיים להיערך להמשך קבלת החלטות בעניין הקשר של אותם כלואים עם בני משפחותיהם, בין אם באמצעות ביקורי משפחה ובין אם באמצעות קשר טלפוני.
23. באותו פסק הדין נרשמה הודעת המשיבים לפיה אף הפיילוט על קיום קשר טלפוני לכלואים המסווגים כביטחוניים יסוכם בתוך מספר חודשים. לא למותר להזכיר, כי במסגרת בג"ץ 2316/19 **המוקד להגנת הפרט נ' שב"ס** עוד ביולי 2019, הודיע המשיב 1 על תחילתו של פיילוט של מתן קשר טלפוני, באגפים של כלואים המסווגים כביטחוניים, כשהפיילוט כלל גם אגפים של כלואים בגירים וגם של קטינים.
24. עם היציאה מהסגר השלישי וההתקדמות במבצע החיסונים נגד נגיף הקורונה בישראל, ותחילת קבלת חיסונים דומים בשטחים הכבושים, ביקורי המשפחה בכלא חזרו להתקיים באופן הדרגתי וכיום הם מתקיימים בכפוף למגבלות על מספר המבקרים ולהצגת תעודת חיסון או מחלים בתוקף.
25. סוגיית הביקורים של כלל הכלואים, כולל המסווגים כביטחוניים, ידעה עליות וירידות מאז מרץ 2020, אך רק בעניינם של כ-250 כלואים עזתיים המסווגים כביטחוניים, המצב נותר סטטי וללא כל שינוי. כ-250 כלואים אשר מבקריהם הינם תושבי עזה, ואשר מרביתם אם לא כולם תושבי עזה בעצמם, המשיכו להיות מנותקים כליל מבני משפחותיהם על אף השינויים במצב התחלואה הן בעזה והן בישראל.

### מיצוי הליכים

26. ביום 14.6.2021 פנה המוקד אל המשיב 1 ודרש כי תינתן האפשרות ליצור קשר טלפוני לכלואים המסווגים כביטחוניים אשר מבקריהם הינם תושבי הגדה המערבית ורצועת עזה. עד אותה עת התקיימו ביקורי משפחה של מבקרים שהינם תושבי ישראל בלבד.
27. באותה פנייה הדגיש המוקד כי לאור העובדה שהנתק בין אותם כלואים לבין בני משפחותיהם ממשך ללא צפי לחידוש הביקורים, נוצר צורך לקדם את סוגיית הקשר הטלפוני וזאת בהתאם

להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 7.4.2021, ובין היתר, בשל כך שסוגיית הקשר הטלפוני נבחנה עוד בטרם תחילתו של משבר הקורונה, כך שעניין יישומה אינו אמור להתארך יותר וכי יש להפנות את הקשב הארגוני אליה.

העתק מפניית המוקד מיום 14.6.2021 מצורף ומסומן ע/1.

28. ביום 8.7.2021 התקבל מכתב מאת המשיב 1 ובו הודיע על חידוש הביקורים מהגדה המערבית, באופן כזה שתתאפשר כניסת מבקרים מחוסנים או מחלימים. בעקבות האמור, החליט המשיב 1 שמתיתר הצורך לבחון חלופה לביקורים בדמות קשר טלפוני, תוך שהוא מתעלם מהצורך של יתר הכלואים אשר קרוביהם לא קיבלו חיסון וכל תושבי רצועת עזה שעד אותה עת לא הייתה להם גישה לחיסונים.

העתק מתשובת המשיב הנושאת את התאריך 5.7.2021 מצורף ומסומן ע/2.

29. ביום 17.8.2021 שב המוקד ופנה אל המשיב 1 וביקש לברך על ההחלטה על חזרת הביקורים למי שמבקריהם הינם תושבי הגדה המערבית וזאת על אף תחולתה המצומצמת. חרף זאת, עמד המוקד על הצורך בקבלת מידע אודות כלל אוכלוסיית הכלואים אשר מבקריהם הינם תושבי רצועת עזה, מידע שהמשיב 1 נמנע מלהתייחס אליו בתשובתו מיום 8.7.2021. עוד ביקש המוקד לברר מה הפתרונות הנשקלים על ידי המשיב 1, על מנת להתגבר על בעיית הנתק המוחלט שנגרמה לקבוצה שלמה זו. כמו כן, התבקש המשיב 1 להפנות אל הנהלים עליהם מסתמך עת הוא ממשיך למנוע כניסתם של מבקרים לבתי הכלא.

העתק מפניית המוקד מיום 17.8.2021 מצורף ומסומן ע/3.

30. ביום 26.8.2021 התקבל מכתב מטעם המשיב 1 ובו חזר והתעלם מהשאלה אודות כניסת מבקרים שהינם תושבי רצועת עזה.

העתק ממכתב המשיב 1 מיום 26.8.2021 מצורף ומסומן ע/4.

31. ביום 10.11.2021 נשלחה פנייה משותפת של העותרות 3-4, ובה הודגש הצורך הדחוף לאפשר לכלואים תשובי רצועת עזה אשר ביקורי משפחותיהם הופסקו על רקע משבר הקורונה לקבל ביקורי משפחה. בפנייה הסבירו העותרות 3-4 כי קבוצה זו של כלואים נמצאת בנתק מוחלט מבני משפחותיהם, זה למעלה משנה ושמונה חודשים, נכון למועד שליחת הפנייה, וכי על אף התחייבות המשיבים בפני בית המשפט הנכבד, לפיה עליהם להיות עם היד על הדופק בכל הנוגע לקשר של הכלואים עם בני משפחותיהם, ומשלא מתאפשרים ביקורים, עליהם להבטיח קיום קשר נאות חלופי עם המשפחה, מאחר שטרם נמצא פתרון לבעיית הנתק האמורה.

32. עוד צוין בפנייה, כי חלק מאותם בני משפחה המתגוררים ברצועת עזה קיבלו את החיסונים ועומדים בתנאים של התו ירוק, ואף ישנו חלק המחזיק בתעודת מחלים, דבר ההופך את ההחלטה על המשך מניעת הביקורים לתמוהה ביותר.

העתק מפניית העותרות 3-4 מיום 10.11.2021 מצורף ומסומן ע/5.

33. ביום 29.11.2021 התקבל מכתב מאת המשיב 1 ובו נמסר, כי לאחר בחינת הפנייה מיום 10.11.2021, הוחלט שלא לשנות במדיניות בשלב הנוכחי וזאת חרף הירידה בשיעור הבדיקות החיוביות ברצועת

עזה. באותה תשובה לא ניתנה כל התייחסות לשאלה על בחינת חלופות אחרות לעניין הנתק המוחלט והמתמשך.

העתק ממכתב המשיב 1 הנושא את התאריך 18.11.2021 מצורף ומסומן ע/6.

**ביקורי משפחה לכלואים בישראל כשהמבקרים הם תושבי רצועת עזה – מסגרת נורמטיביות**

34. בחלוף שנה ותשעה חודשים, הכלואים הפלסטינים אשר מבקריהם הינם תושבי רצועת עזה, אינם זוכים לכל מענה ראוי לצורך הנוצר בעקבות הפסקת הביקורים. לא למותר להזכיר, שמעבר לפגיעה האנושה בזכות לחיי משפחה הנגרמת כתוצאה מהפסקת הביקורים הבלתי מוצדקת בשלב זה, ואף ההימנעות ממציאת פתרון חלופי, הדבר מונע מהם קבלת ציוד חיוני כגון ביגוד ומקשה עד מאד גישה לכספי הקנטינה.

35. יודגש, כי המדובר בקבוצת הכלואים תושבי עזה שמלכתחילה היו מוחרגים מהחלטת ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי (להלן: **הקבינט**) ב/172 מיום 1.1.2017, אשר הסמיכה, בין היתר, את המשיב 2, להטיל מגבלות על תנאי מאסרם של אסירי "חמאס" מרצועת עזה, לרבות במישור קבלת הביקורים.

36. כידוע זה מספר שנים שאסירים תושבי עזה המשוויכים לארגון "חמאס" אינם מקבלים ביקורי משפחה מכוח החלטת הקבינט הנ"ל, אשר אושרה על ידי בית המשפט הנכבד במסגרת בג"ץ 6314/17 **נמנס נ' ממשלת ישראל** (4.6.2019) (פורסם באר"ש).

37. בהתאם לאמור קובע נוהל "סטטוס הרשאות בלתי מסווג לכניסת פלסטינים לישראל, למעברם בין אזור יהודה ושומרון לבין רצועת עזה וליציאתם לחו"ל" (להלן: **נוהל סטטוס הרשאות**), בפרק ב, סעיף 5 כי כניסת תושבי עזה לישראל מותרת לצרכים מסוימים על בסיס 14 מטרות. בסעיף קטן (א) קובע כי ביקור אסיר הינה אחת המטרות המאפשרות כניסה של תושב עזה לישראל: "כניסת בני משפחות אסירים, למעט אסירי חמאס תושבי רצועת עזה לביקור אסירים הכלואים בבתי הכלא בישראל, בהתאם לכללים וההנחיות הנקבעים על ידי שירות בתי הסוהר בעניין ביקורי כלואים, לרבות בעניין קרבה משפחתית, כמות מבקרים ותדירות ביקור".

העתק מהפרק הרלוונטי לנוהל סטטוס הרשאות מצורף ומסומן ע/7.

38. לפי נוהל זה העותרים 1-2 וכל אסיר אחר שאינו משויך לארגון "חמאס", אמור לקבל ביקורי משפחה מדרגה ראשונה, אך המשיבים מסרבים להתיר חזרת הביקורים משיקולים הקשורים בנגיף הקורונה וכאחת המגבלות המוצדקות בשלב הנוכחי, על אף שכניסתם של עזתיים לישראל על בסיס מטרות נוספות שמונה נוהל "סטטוס הרשאות" מתאפשרת זה מספר חודשים.

39. בהמשך לאמור, יבקשו העותרים לציין כי השיקולים בדבר המשך מניעת קבוצה שלמה של כלואים לקבל ביקורים בכלא אינה עניינית ולא ברור מהו מקור ההסמכה עליו מתבססים המשיבים בהחלטתם זו.

40. דברים אלה נאמרים ביתר שאת לאור העובדה, כי הצמצומים שהוחלו על התנועות במחסום "ארז" במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה, הלכו ופחתו עם הזמן ועד לאחרונה נמסר מאת מתאם פעולות הממשלה בשטחים שהמסמך אשר באמצעותו עודכנה האוכלוסייה אודות ההגבלות החלות עליה על רקע משבר הקורונה, ואשר פורסם באתר של מתאם פעולות הממשלה בשטחים, בוטל וכי

חזרו לפעול על פי "סטטוס הרשאות בלתי מסווג לכניסת פלסטינים לישראל, למעברם בין אזור יהודה ושומרון לבין רצועת עזה וליציאתם לחו"ל".

העתק מתשובת מתאם פעולות הממשלה בשטחים על ביטול מסמך הצמצומים על רקע נגיף הקורונה מצורף ומסומן ע/8.

41. כך עולה גם מדף הפייסבוק הרשמי בשפה הערבית של מתאם פעולות הממשלה בשטחים, אשר מדי שבוע מפרסם נתונים על מעבר של בני אדם וסחורות מעזה והגדה המערבית. בחינת הנתונים מצביעה על עלייה הדרגתית במעבר אנשים דרך מחסום "ארז" במהלך שלושת החודשים האחרונים. כך למשל, על פי פרסום מיום 13.9.2021 כי בימים 11.9.21-5.9.21, נרשמו 2222 מעברים במחסום "ארז". ביום 4.10.2021 פורסם כי בימים 2.10.2021-26.9.2021, נרשמו 3478 מעברים במחסום "ארז". ביום 18.10.2021 פורסם כי בימים 16.10.2021-10.10.2021, נרשמו 7051 מעברים במחסום "ארז". ביום 15.11.2021 פורסם כי בימים 13.11.2021-7.11.2021 נרשמו 9358 מעברים במחסום "ארז". ביום 13.12.2021 פורסם כי בימים 11.12.2021-5.12.2021 נרשמו 10896 מעברים במחסום "ארז". מעיון בנתונים הנ"ל עולה כי במהלך שלושת החודשים האחרונים התנועה דרך מחסום "ארז" גדלה פי 4, דבר המצביע בהכרח על ביטול או צמצום משמעותי במגבלות שהוטלו על רקע משבר הקורונה.

<https://www.facebook.com/COGAT.ARABIC>

42. מעבר לנדרש. רק לאחרונה פורסם בכלי התקשורת על החלטת הדרג המדיני על הגדלת מכסת הסוחרים העזתיים אשר יורשו להיכנס ולעבוד בישראל. ביום 20.10.2021 פירסם מתאם פעולות הממשלה בשטחים בדף הפייסבוק הרשמי בשפה הערבית, כי הוחלט על הגדלת מכסות העזתיים שיורשו לעבוד בישראל ל-10000. על פי הפרסומים מדובר באחד המספרים הגבוהים של מכסות לסוחרים מאז ההתנתקות בשנת 2005. הדברים פורסמו, בין היתר, בעיתון הארץ, 20.10.2021.

<https://www.haaretz.co.il/news/politics/.premium.HIGHLIGHT-1.10312505>

43. לא זו אף זו. באוקטובר 2021 מתאם פעולות הממשלה בשטחים פירסם "נוהל הזנת מניעות קורונה" שמטרתו הגבלת כניסתם של חולי קורונה ונדרשים בידוד לישראל מהגדה המערבית ורצועת עזה. בנוהל נקבעו כללים שיש לפעול על פיהם על מנת להבטיח מניעת כניסה של אנשים חולים או נדרשי בידוד. משתמע מכך, כי התנועה מעזה והגדה המערבית אל ישראל הינה אפשרית וקיימת אפשרות להגבילה בצורה עניינית וממוקדת, אך המשיבים מעלימים עין מהנהלים וההסדרים שנקבעו ומעדיפים להמשיך לפגוע בזכותם של קבוצה גדולה של אסירים לחיי משפחה באופן שרירותי ומעבר לצורך.

העתק מנוהל הזנת מניעות קורונה מצורף ומסומן ע/9.

44. על רקע הדברים האמורים, חשוב להציג תמונת מצב על מצב התחלואה וההתקדמות במבצע החיסונים בה. על פי תגובת המדינה במסגרת בג"ץ 2171/21 רופאים לזכויות אדם נ' ממשלת ישראל מיום 5.12.2021, נכון למועד הגשתה, בעזה התחסנו כ- 358,000 בשתי מנות חיסון, וכ-15,000 מחוסנים במנת חיסון שלישית. עד ליום 9.11.2021 היו 2,595 חולים פעילים בעזה. במקביל ועל פי נתוני משרד הבריאות הפלסטיני נכון ליום 14.12.2021, 28% מהאוכלוסייה בעזה מחוסנת באופן מלא, קרי 589,888 מחוסנים. כמו כן, נכון לאותו מועד ישנם 1,730 מקרים פעילים בעזה. גם לפי

הנתונים הנ"ל נראה שאין כל הצדקה בהמשך מניעת כניסת מבקרים עזתיים לכלא בטענה שהם מהווים סכנה לבריאות הציבור, בזמן שכניסה של עזתיים למטרות אחרות מתאפשרת בכפוף לנוהל הזנת מניעות קורונה.

העתק מתשובת המדינה בבג"ץ 2171/21 מיום 5.12.2021 מצורף ומסומן ע/10.

<https://corona.ps/>

<https://corona.ps/Governorates/Gaza>

45. התנהלות המשיבים עולה לכדי ענישה קולקטיבית כלפי קבוצה זו של אסירים, שכן על אף הפגיעה הקשה בזכות לחיי משפחה הנגרמת בעקבות ההחלטה על אי החזרת הביקורים, עליה מתעקשים המשיבים ללא כל סיבה עניינית, המשיבים אף נמנעו, ובאופן מודע ובניגוד להתחייבות שנמסרה בבג"ץ 2280/20, מלבחון חלופות אחרות שיבטיחו מינימום של קשר עם בני משפחה.

46. לאור האמור, ובהיעדר היענות מאת המשיבים לפניית העותרים לאורך חודשים, נאלצו להגיש עתירה זו על מנת להביא את המשיבים למצוא פתרון לבעית הנתק הכפוי המוטל על קבוצה מובחנת של כלואים, קרי כלואים תושבי עזה.

### הטיעון המשפטי

#### זכויות האדם של הכלוא נשמרות לו גם במהלך כליאתו

47. זכות הכלוא לחיי משפחה ולקשר עם המשפחה נובעת גם מהתפישה השלטת, הן במשפט הישראלי והן במשפט הבינלאומי, שעצם המעצר או המאסר, אין בהם כדי לשלול את זכויות היסוד של הכלוא. חומות הכלא מגבילות את חופש התנועה של הכלוא, על כל הנובע מכך, אך אין בהן כדי להפקיע את זכויות היסוד האחרות שלו, למעט כאלו שנשללו ממנו על-פי הוראה מפורשת בדין:

**כלל גדול בידינו, כי כל זכות מזכויות האדם באשר הוא אדם שמורה לו, גם כאשר נתון הוא במעצר או במאסר, ואין בעובדת המאסר בלבד כדי לשלול הימנו זכות כלשהי, אלא כאשר הדבר מחויב ונובע מעצם שלילת חופש התנועה הימנו, או כאשר מצויה על כך הוראה מפורשת בדין... שורשיו של כלל זה במורשת ישראל מקדמת דנא: על-פי האמור בדברים, כה ג: 'ונקלה אחיך לעיניך', קבעו חכמים כלל גדול בתורת הענישה העברית: 'משלקה - הרי הוא כאחיד' (משנה, מכות, ג, טו). וכלל גדול זה יפה הוא לא רק לאחר שריצה את עונשו אלא גם בעת ריצוי העונש, שאחיד ורעך הוא, וזכויותיו וכבודו כאדם שמורים עמו ועומדים לו.**

(בג"ץ 337/84 הוקמה נ' שר הפנים, פ"ד לח(2) 826, 832; וראו גם: עע"א 4463/94 גולן נ' שירות בתי הסוהר, פ"ד נ(4), 136, 152-153; עע"א 4/82 מדינת ישראל נ' תמיר, פ"ד לז(3) 201, 207; בג"ץ 114/86 וייל נ' מדינת ישראל, פ"ד מא(3) 477, 490).

48. וכך נקבע בפסק דינו המקיף של השופט דנציגר ברע"ב מאהר דלעיל, בפסקה 36 שם:

גישתה של שיטת המשפט הישראלית באשר לתכלית מאסרו של אדם, היא כי זו מתמצית בשלילת חירותו האישית של האדם, תוך הגבלת חופש תנועתו. לפי גישה זו, גם כאשר אדם נאסר, שמורה לו כל זכות אדם הנתונה לו. אכן, "בהיכנסו אל הכלא מקפח אדם את חירותו אך אינו מקפח את כבודו".

49. וכן גם במשפט הבינלאומי. סעיף 10(1) לאמנה בדבר זכויות אזרחיות ופוליטיות משנת 1966, שאושרה על ידי מדינת ישראל בשנת 1991, קובע כי:

All persons deprived of their liberty shall be treated with humanity and with respect for the inherent dignity of the human person.

50. סעיף זה פורש על ידי הוועדה לזכויות האדם, הגוף הממונה על יישום האמנה, ב-CCPR General Comment No. 21, מתאריך 10.4.1992, באופן רחב ביותר:

[R]espect for the dignity of such persons must be guaranteed under the same conditions as for that of free persons. Persons deprived of their liberty enjoy all the rights set forth in the Covenant, subject to the restrictions that are unavoidable in a closed environment.

51. גם במסגרת סעיפים 1 ו-5 של ה-Basic Principles for the Treatment of Prisoners, אשר אומצו על ידי האסיפה הכללית של האו"ם (בהחלטה 45/111 מתאריך 14.12.1990), נקבע העיקרון לפיו אסירים זכאים לכל זכויות האדם מלבד אלו הנשללות מעצם המאסר עצמו. בסעיף 1 נקבע כי:

All prisoners shall be treated with the respect due to their inherent dignity and value as human beings .

52. ועל פי סעיף 5:

Except for those limitations that are demonstrably necessitated by the fact of incarceration, all prisoners shall retain the human rights and fundamental freedoms set out in the Universal Declaration of Human Rights, and, where the State concerned is a party, the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights, and the International Covenant on Civil and Political Rights and the Optional Protocol thereto, as well as such other rights as are set out in other United Nations covenants.

הזכות לחיי משפחה

53. ההחלטה על המשך מניעת ביקורי משפחה של הכלואים העזתיים, ואף המשך מניעת קשר טלפוני עם בני משפחה, זה שנה ושמונה חודשים, פוגעת פגיעה קשה בזכות היסוד לחיי משפחה של הכלואים ושל בני משפחתם. יחסה של החברה לזכות לחיי משפחה היה והינו, בכל הזמנים ובכל התרבויות, כאל ערך נעלה.

54. בית המשפט העליון חזר והדגיש את חשיבותה הרבה של הזכות לחיי משפחה בפסקי דין רבים, ובמיוחד בפסק הדין אשר ניתן בעניין עדאלה (בג"ץ 7052/03 **עדאלה ואח' נ' שר הפנים**, תק-על 1754, (2)2006).

55. כך, למשל, כותב כבוד הנשיא (בדימוס) ברק, בסעיף 25 לפסק דינו:

**חובתנו הראשונית והבסיסית לקיים, לטפח ולשמור על התא החברתי היסודי והקדום ביותר בתולדות האדם, שהיה, הווה ויהיה היסוד המשמר ומבטיח את קיומה של החברה האנושית – הלוא היא המשפחה הטבעית...**

הקשר המשפחתי... מונח ביסוד המשפט הישראלי. למשפחה תפקיד חיוני ומרכזי בחייו של היחיד ובחיייה של החברה. הקשרים המשפחתיים, עליהם מגן המשפט ואותם הוא מבקש לפתח, הם מהחזקים ומהמשמעותיים ביותר בחייו של אדם.

56. ובבג"ץ 2245/06 דוברין נ' שירות בתי הסוהר, כותבת כבוד השופטת פרוקציה (בפיסקה 12 לפסק דינה):

**במדרג זכויות האדם החוקתיות, לאחר ההגנה על הזכות לחיים ולשלמות הגוף, באה ההגנה החוקתית על הזכות להורות ולמשפחה. הזכות לשלמות הגוף נועדה להגן על החיים; הזכות למשפחה היא הנותנת משמעות וטעם לחיים...**

**זכות זו ניצבת, איפוא, במדרגה נעלה במידרג זכויות האדם החוקתיות. היא קודמת בחשיבותה לזכות הקניין, לחופש העיסוק, ואף לצנעת הפרט. היא משקפת את תמצית הווייתו של האדם, ואת התגלמות הגשמת עצמיותו.**

57. זכויות המשפחה מוכרות ומוגנות גם על ידי המשפט הבינלאומי הפומבי. תקנה 46 לתקנות האג משנת 1907, שהינן בגדר משפט בינלאומי מנהגי, קובעת:

**יש לכבד את כבוד המשפחה וזכויותיה, חיי אדם, רכוש פרטי, וכן את אמונות-הדת ומנהגי הפולחן.**

58. ובעניין סטמקה, פסק בג"ץ כי:

ישראל מחוייבת להגנה על התא המשפחתי מכוחן של אמנות בינלאומיות (בג"ץ 3648/97 **סטמקה ואח' נ' שר הפנים**, פ"ד נג(2) 728, 787).

59. וראו עוד: סעיפים 17 ו-23 לאמנה בדבר זכויות אזרחיות ומדיניות, 1966; סעיף 12 וסעיף 16(3) להכרזה האוניברסאלית בדבר זכויות האדם, 1948; סעיף 12 לאמנה האירופית בדבר זכויות האדם; סעיף 27 לאמנת ג'נבה הרביעית; סעיף 10(1) לאמנה הבינלאומית בדבר זכויות כלכליות, חברתיות ותרבותיות משנת 1966; הפתיח של האמנה בדבר זכויות הילד משנת 1989.

### מניעת קשר של כלוא עם בני משפחתו מהווה יחס אכזרי ובלתי אנושי

60. כפי שפורט לעיל, זכותם של כלואים לשמירה על קשר עם בני משפחתם מעוגנת היטב גם בדין הבינלאומי ובסטנדרטיים המשפטיים המקובלים לטיפול בכלואים. כך למשל ס' 58 לכללי המינימום האחידים לטיפול בכלואים ("כללי מנדלה") קובע כי:

"Prisoners shall be allowed, under necessary supervision, to communicate with their family and friends at regular intervals:

(a) By corresponding in writing and using, where available, telecommunication electronic, digital and other means; and

(b) By receiving visits.

61. מניעת קשר של כלוא עם בני משפחתו, מונעת ממנו, הלכה למעשה, כל קשר עם העולם החיצון ולפיכך מהווה החזקה בתנאים בלתי אנושיים, האסורים לפי המשפט הבינלאומי. האיסור על יחס או עונשים אכזריים ובלתי אנושיים מהווה דין מנהגי והוא מעוגן במספר רב של מקורות משפטיים בינלאומיים ביניהם: סעיף 5 להכרזה לכל באי העולם בדבר זכויות האדם (1948), ס' 7 לאמנה בדבר זכויות אזרחיות ופוליטיות (1966) שאושרה על ידי מדינת ישראל בשנת 1991, סעיף 16 לאמנה נגד עינויים ונגד יחס ועונשים אכזריים, בלתי אנושיים או משפילים (1984), אושרה ע"י המדינה בשנת 1991.

62. ויודגש, האיסור על יחס או עונשים אכזריים ובלתי אנושיים הינו איסור מוחלט ואין לחרוג ממנו בשל בנסיבות חריגות או מצב חירום (ראו למשל סעיף 4 לאמנה בדבר זכויות אזרחיות ופוליטיות).

63. לא למותר לציין, כי אף בית משפט נכבד זה הכיר כי תנאי החזקתם של אסירים נבחנים גם בראי האיסור על ענישה אכזרית, בלתי אנושית ומשפילה:

"תנאי החזקתם של אסירים נבחנים, מן ההיבט הבינלאומי, גם בראי האיסור על ענישה אכזרית, בלתי אנושית או משפילה. איסור זה, שאף הוא מנוסח באופן כללי, מעוגן בסעיף 7 לאמנה בדבר זכויות אזרחיות ומדיניות וכן בסעיף 16 לאמנה נגד עינויים ונגד יחס ועונשים אכזריים, בלתי אנושיים או משפילים משנת 1984, שאושרה על-ידי ישראל בשנת 1991."

ראו: בג"ץ 1892/14 האגודה לזכויות האזרח נ' השר לביטחון פנים (פורסם בא.ר.ש, 13.6.2017, פסקה נ"א).

64. לבסוף נדגיש כי הוועדה האירופאית למניעת עינויים ויחס בלתי אנושי או משפיל פרסמה עוד בתחילת המשבר מסמך עקרונות הנוגע לטיפול בכלואים בעקבות התפרצות מגפת הקורונה. במסמך

זה מציינת הוועדה כי בעוד ולגיטימי להשעות פעולות לא חיוניות, יש לכבד במלואן את זכויות היסוד של הכלואים בזמן המגיפה. ביחס לקשר עם העולם החיצון מציינת הוועדה במפורש כי במקרה של הגבלות על קשר עם העולם החיצון, כולל ביקורים, יש לפצות על כך ע"י גישה מוגברת לאמצעי תקשורת חלופיים (כגון תקשורת טלפונית):

7) While it is legitimate and reasonable to suspend nonessential activities, the fundamental rights of detained persons during the pandemic must be fully respected... Further, any restrictions on contact with the outside world, including visits, should be compensated for by increased access to alternative means of communication (such as telephone or Voice-overInternet-Protocol communication).

European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT), Statement of principles relating to the treatment of persons deprived of their liberty in the context of the coronavirus disease (COVID-19) pandemic, 20 March 2020, Article 7. Available at: <https://rm.coe.int/16809cfa4b>

65. כיום בחלוף שנה ושמונה חודשים, במהלך מדינת ישראל ורשויותיה, ובין היתר המשיבים, למדו היטב איך להתמודד עם המציאות שהתפרצות המגיפה הטילה עלינו, נראה שנמצא פתרון לכל המגבלות אשר הוטלו עם תחילת המשבר ובכל ההקשרים, מלבד נושא זה שמסרבים המשיבים לחזור בהם מהחלטתם לאורך כל המשבר, כאשר לא ראו באף שלב את האפשרות להפחית במגבלות או לקבוע הסדר שיבטיח קשר טלפוני וימנע סיכון בריאות הציבור.

66. אין כל בסיס לטענה שתושבי עזה יוכלו לעבור דרך מחסום "ארז" לישראל, על בסיס מספר מסוים של מטרות, כשהביקור בכלא מהווה אחת המטרות האלו, ואף הראשונה ברשימה, ומטרה זו תוחרג מהרשימה בשל טענה של סיכון בריאות הציבור. מדיניות המאפשרת כניסת 10000 סוחרים מעזה ומונעת ממספר מצומצם של מבקרים, הנמוך משמעותית ממספר זה להיכנס לצורך הביקור בכלא הינה החלטה שרירותית, והמשך הטלת הנתק הכפוי על הכלואים העזתיים על סמך טענה זו עולה לכדי ענישה קולקטיבית הנגרמת באמצעות החלטה שרירותית שאינה עניינית.

67. אף אם המשיבים רואים בביקורי משפחה של כלואים כטובת הנאה ולא כזכות מוקנית, בית המשפט הנכבד כבר התייחס למחלוקת סביב טענה זו ובכל מקרה קבע, כי ההבחנה בין טובת הנאה לבין זכות ביחס לאסירים אינה מפקירה אותם לשרירות המינהל. בהסתמך על האמור, המשיבים אינם יכולים להפלות בין אסירים המשתייכים לאותה קבוצת שוויון, או שעליהם לנמק ביטול "טובת הנאה" שניתנה במשך תקופה רבת שנים. כמו כן, החלטת המשיבים הינה כפופה לכללי המשפט המינהלי ועליה להתבסס על נימוקים ענייניים ולעמוד במבחני הסבירות והמידתיות. (ראה דנג"ץ 204/13 צלאח נ' שירות בתי הסוהר, פסקאות 3-4 לחוות דעתו של כב' השופט (כתוארו אז) נ. הנדל, פסקה 9 לחוות דעתו של כב' הנשיא (בדימוס) א. גרוניס (14.4.2015)).

#### **הפגיעה בזכותם של הכלואים העזתיים אינה מידתית**

68. על-פי עקרון המידתיות, פגיעה בזכות אדם מוגנת תיעשה במידה שאינה עולה על הנדרש לצורך מימוש המטרה, שלשמה פוגעים בזכות. על המשיב להפעיל את שיקול דעתו "באופן שזה, בין היתר, לא יפגע בזכות אלא במידה המזערית הנדרשת, וכך שהיחס בין הנזק שבפגיעה בזכות לבין התועלת

האפשרית מהגשמת התכלית יהיה סביר" (בג"ץ 6226/01 אינדור נ' ראש עיריית ירושלים, פ"ד נז(2), 157, 164).

69. בית משפט נכבד זה קבע את היסודות, שעל-פיהם נבחנת מידתיות הפגיעה בזכות האדם. על-מנת שפגיעה בזכות תהא מידתית, עליה לעמוד בשלושה מבחני משנה מצטברים: מבחן הקשר הרציונאלי (באמצעותו נבחנת ההתאמה בין האמצעי שנבחר לבין השגת המטרה שביסוד מדיניות המשיב); מבחן האמצעי שפגיעתו פחותה (באמצעותו נבחן האם לא ניתן היה להשיג את המטרה על-ידי אמצעי אחר, אשר פגיעתו בזכות האדם פחותה); ומבחן המידתיות במובן הצר (על-פי מבחן זה, על האמצעי הנבחר, אפילו מתאים הוא להשגת המטרה, ואפילו אין אמצעי מתון ממנו להשגתה, צריך לקיים יחס ראוי בין התועלת שתצמח ממנו לבין היקף פגיעתו בזכות אדם מוגנת) (ראו בג"ץ 5016/96 **חורב נ' שר התחבורה**, פ"ד נא(4), 1, 53-54; **עניין סטמקה** דלעיל, בעמ' 777).

70. לאור פסקות ההגבלה בחוקי היסוד, אומץ עקרון המידתיות כאמצעי לבחינת חוקיותם של חוקים, וממילא הוא משמש גם כתנאי לחוקיותה של כל פעולה מינהלית (בג"ץ 987/94 **יורנט קווי זהב (1992) נ' שרת התקשורת**, פ"ד מח(5), 412, 453). בחינת המידתיות של הפגיעה בזכויות האסירים העזתיים ובני משפחותיהם, תיעשה בהתחשב בחומרת הפגיעה, ולאור מעמדה הנעלה של הזכות לחיי משפחה: "מן הראוי כי כל שלושת מבחני המשנה... יופעלו וייושמו בהתחשב במהותה של הזכות שהפגיעה בה עומדת על הפרק" (בג"ץ 1715/97 **לשכת מנהלי ההשקעות בישראל נ' שר האוצר**, פ"ד נא(4), 367, 420).

71. עוד בטרם ההתייחסות לחוסר המידתיות של מדיניות זו, יש לזכור כי מדובר במדיניות פוגענית שאינה מעוגנת באף חוק, תקנה או נוהל, קרי ללא הסמכה נורמטיבית כלל. יפים לעניין זה דבריו של כב' השופט (בדימוס) דנציגר בבג"ץ 4466/16 **עליאן נ' המפקד הצבאי** (פורסם בנבו) (14.7.2017):

כל גורם מינהלי חייב לפעול בתוך דל"ת אמות הסמכות שהוקנתה לו בחוק. עקרון זה הוא אבן הפינה של המשפט המינהלי. הוא מחייב את הגורמים המינהליים לפעול לפי חוק, ובכך הוא מגביל את כוחו של השלטון ומבטיח את חירויות הפרט. החובה המינהלית החלה על המפקד הצבאי לפעול בסמכות חלה ללא קשר לטיב ולתבונת החלטתו. גם פעולה מינהלית "טובה" או כזו שנעשית מתוך "צורך מינהלי" יכולה להימצא כבלתי חוקית אם אין לה מקור סמכות. בדומה, גם פעולה מינהלית שמוציאה אל הפועל מדיניות של הממשלה יכולה להימצא כבלתי חוקית אם אין לה מקור סמכות (ראו: רע"א 2558/16 פלונית נ' קצין התגמולים – משרד הביטחון, [פורסם בנבו] פסקה 37 (5.11.2017); ע"א 7368/06 דירות יוקרה בע"מ נ' ראש עיריית יבנה, [פורסם בנבו] פסקה 33 (27.6.2011); בג"ץ 1640/95 אילנות הקריה (ישראל) בע"מ נ' ראש עיריית חולון, פ"ד מט(5), 582, 587 (1996); דפנה ברק ארז משפט מינהלי כרך א 97-98 (2010); ברוך ברכה משפט מינהלי כרך א 35 (1987); יצחק זמיר הסמכות המינהלית כרך א 74-76 (מהדורה שנייה, 2010) (להלן: זמיר, הסמכות המינהלית).

כאשר המעשה המינהלי פוגע בזכויות אדם, לא זו בלבד שהגורם המינהלי נדרש להצביע על מקור סמכות לפעולתו אלא גם שההוראה המסמיכה צריכה לעמוד בדרישות החוקתיות. בכלל זה עליה להיות מעוגנת בחקיקה ראשית, בהוראת חוק מיוחדת שנועדה להתיר את הפגיעה בזכות היסוד, ובנוסף עליה להיות ברורה, ספציפית ומפורשת. כך נפסק על-ידי בית משפט זה מימים-ימימה, ולימים עקרון זה אף עוגן לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, המורה כי פגיעה בזכויות יסוד המוגנות לפי החוק תותר רק "לפי חוק כאמור מכוח הסמכה מפורשת בו" (ראו: בג"ץ 6824/07 מנאע נ' רשות המסים, פ"ד סד(2) 479 (2010); דנג"ץ 9411/00 ארקו תעשיות חשמל בע"מ נ' ראש עיריית ראשון לציון [פורסם בנבו] (19.10.2009); בג"צ 1437/02 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' השר לביטחון פנים, פ"ד נח(2) 746, 762 (2004); בג"ץ 5100/94 הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל נ' ממשלת ישראל, פ"ד נג(4) 817, 831 (6.9.1999) (להלן: עניין הוועד הציבורי); בג"ץ 5128/94 פדרמן נ' שר המשטרה, פ"ד מח(5) 647, 653 (1995); בג"צ 3355/79 קטלן נ' שירות בתי הסוהר, פ"ד לד(3) 294 (1980); ע"פ 40/58 היועץ המשפטי נ' זיאד, פ"ד יב 1358 (1958)). (ההדגשות במקור)

72. **מבחן המשנה הראשון: קשר רציונאלי** – השלב הראשון בבחינה האם מדיניות המשיב הינה מידתית דנה בשאלה אם קיים קשר רציונאלי בין המטרה של שמירה על הביטחון ובין האמצעי של הגבלה גורפת על זכותם של כלואים ביטחוניים תושבי עזה לקשר עם בני משפחותיהם באמצעות ביקורי משפחה או למצער באמצעות קשר טלפוני סדיר ומספק.

73. לנוכח חומרת הפגיעה של המשיב בזכותם של הכלואים העזתיים, ולאור הסרת מרבית ההגבלות על ביקורי משפחה על רקע משבר הקורונה, נדרש קשר ברור, מובהק ומוכת, בין ההחלטה על המשך מניעת הביקורים לבין השגת המטרה של שמירה על בריאות הציבור, כפי שטוענים המשיבים.

74. הלכה פסוקה היא, כי רשות מינהלית חייבת להניח תשתית עובדתית ראויה לביסוס החלטותיה. תשתית זו צריכה לכלול איסוף נתונים וראיות מהותיות. הלכה זו מקבלת משנה תוקף וחשיבות עת מדובר בביסוס אמצעים הפוגעים בזכות יסוד. בהיעדר נתונים ותשתית עובדתית נשמט הבסיס לטענת הקשר בין האמצעי למטרה:

לגבי שלילתן של זכויות יסוד, לא די בראיות המתפרשות לכאן ולכאן... הנני סבור, כי הראיות, הדרושות כדי לשכנע רשות סטטוטורית בקיום הצדק לשלילתה של זכות יסוד, צריכות להיות ברורות, חד-משמעיות ומשכנעות... כגודל הזכות כך גם גודלה ועוצמתה של הראיה, המשמשת יסוד להחלטה בדבר הפחתתה של הזכות (ע"ב 2/84 ניימן נ' ועדת הבחירות המרכזית, פ"ד לט(2) 225, 249-250).

75. כלומר, על המשיב להראות, כי מדיניותו הגורפת בדבר שלילת זכותם של כלל הכלואים העזתיים, לקיום קשר משפחתי עם יקיריהם באמצעות ביקורי משפחה או לכל הפחות באמצעות קשר טלפוני,

כחלופה לביקורי המשפחה שנשללו, מבוססת על נתונים והוכחות, כי יש בה כדי למנוע פגיעה בבריאות הציבור ו/או הביטחון. בהיעדר הנחת תשתית עובדתית כזו, הרי שמדיניות המשיב לא תקייה את מבחן הקשר הרציונאלי. דברים אלה נאמרים ביתר שאת כשהפגיעה הנגרמת מתמשכת זה שנה ותשעה חודשים.

76. **מבחן המשנה השני: האמצעי הפוגע פחות** – מבחן האמצעי שפגיעתו פחותה עוסק בשאלה, אם לא ניתן להשיג את המטרה בדרך אחרת, שתפגע בזכויות היסוד של הכלואים במידה הקטנה ביותר.

77. המשיבים נמנעו לאורך ההתכתבויות שהוצגו לעיל מלהתייחס באופן רציני לעניין בחינת החלופה של קשר טלפוני במקום הביקור. ההגבלה הקשה על הזכות לקשר טלפוני של האסירים הביטחוניים עם בני משפחותיהם, לאחר שנשללה מהם האפשרות לקבל ביקורי משפחה בכלל או בתדירות סבירה, אינה מקיימת מבחן זה. מדובר בהסדר גורף, אשר מכניס למעגל החשד קבוצה שלמה באוכלוסייה, החשופה ל"יחס אחר" אך ורק בשל קריטריונים שאת בסיסם אינו ברור, שכן כניסתם של עזתיים מתאפשרת בהקשרים אחרים ובכפוף למגבלות המקובלות גם בעניין כניסתם של פלסטינים מהגדה המערבית. הסדר זה מביא לניתוקה באופן מוחלט, של קבוצה שלמה של כלואים, בנסיבות הנוכחיות, מהעולם החיצון.

78. בפסיקת בית משפט נכבד זה נקבע לא אחת, כי הסדרים גורפים, בשונה מהסדרים המבוססים על בחינה פרטנית-אינדיבידואלית, הינם אמצעים לא מידתיים, אשר פוגעים בפרט מעל למידה הדרושה (בג"ץ 3477/95 **בן עטיה נ' שר החינוך**, פ"ד מט(5)1, 15).

79. בעניין סייף (בג"ץ 5627/02 **סייף נ' לשכת העיתונות הממשלתית**, פ"ד נח(5)70, להלן: **עניין סייף**) עסק בית המשפט הנכבד בחוקיות החלטתה של לשכת העיתונות הממשלתית, שלפיה תחדל הלשכה להנפיק תעודות עיתונאי לאנשי תקשורת פלסטינים, אף לאלה המחזיקים בהיתרי כניסה לישראל, ולא תאריך את תוקפן של תעודות שהוצאו בעבר. המדינה נימקה את הסירוב הגורף בחששה לפגיעה באישי ממשל בישראל במסיבות עיתונאים או במשרדים ממשלתיים, לאור העובדה שתעודות עיתונאי מקלה על הגישה למקומות אלה. לדידה, בדיקה ביטחונית אינדיבידואלית אינה יכולה לשלול את מסוכנותו של תושב השטחים, שכן מסוכנות זו נובעת מעצם התושבות.

80. פסק הדין, אשר דחה את טענות המדינה, קובע כי שיקולי ביטחון אינם ערך מוחלט, וכי "נדרש איזון בין אינטרס השמירה על הביטחון לבין זכויות ואינטרסים מוגנים אחרים המתנגשים בו" (**עניין סייף**, סעיף 6 לפסק דינה של השופטת דורנר). עוד נקבע, כי "הסירוב הטוטאלי להעניק תעודות עיתונאי לפלסטינים תושבי האיזור – לרבות כאלה המחזיקים בהיתרי כניסה לישראל ועבודה בה – מלמד כי מלאכת האיזון בין שיקולי חופש הביטוי והמידע לשיקולי הביטחון לא נעשתה כלל, ועל-כל-פנים האיזון שנעשה אינו כדיו" (סעיף 7 לפסק דינה של השופטת דורנר).

81. וכך קובע לעניין זה הנשיא ברק, בפסק דינו **בעניין עדאלה** (בפיסקה 69 לפסק-דינו):

**הצורך לנקוט באמצעי שפגיעתו פחותה, מונע לעתים קרובות את השימוש בהסדר גורף (flat ban).** הטעם לכך הוא שברבים מהמקרים השימוש באמת מידה פרטנית-אינדיבידואלית משיג את התכלית הראויה תוך שימוש באמצעי שפגיעתו בזכות האדם פחותה. עקרון זה מקובל בפסיקתו של בית המשפט העליון. כפי שצינו לעיל, על המשיבים להראות כי ההגבלה על מתן היתרי

כניסה לישראל לבני משפחה של אסירים, המשויכים לארגונים מסוימים, מבוססת על אדנים יציבים של ראיות ונתונים.

82. דא עקא, לאור העובדה שכלואים הסווגים בסיווג דומה מקבלים את הזכות לקשר עם בני משפחה על דרך כלל, רק בשל היותם תושבי הגדה המערבית, כאשר הדבר נמנע מאסירים עזתיים, בטענה שאין להתיר כניסה של עזתיים לישראל משיקולים הקשורים לקורונה, ובזמן שכניסתם של עזתיים אחרים מתאפשרת למטרות אחרות, שחלקן פחות נחוצות מהמטרה של ביקור כלוא, ובזמן שיש מקום לערוך בדיקה פרטנית למבקרים שיעמדו בתנאים הנדרשים, כמו הצגת תעודת מתחשן או מחלים או בכפוף לבדיקה שלילית, עולה חשש כבד כי ההימנעות מבדיקה פרטנית, בהקשר של כלואים עזתיים אינה מבוססת על שיקולים הקשורים לבריאות הציבור. כך ממשיך וקובע הנשיא ברק, בהמשך פסקה 69 לפסק-דינו בעניין עדאלה:

ייתכנו מצבים בהם הבדיקה האינדיבידואלית לא תגשים את תכליתו הראויה של החוק, ויש לנקוט באיסור גורף. עם זאת, בטרם מגיעים למסקנה זו יש להשתכנע, על בסיס נתונים ראויים, כי אין תחליף ראוי לאיסור הגורף. לעתים הבחירה באיסור הגורף באה בשל כישלון בעיצוב הבדיקה האינדיבידואלית ולא משום שבדיקה כזו אינה יעילה. בפרשת סטמקה קבע השופט מ' חשין – בהתייחס למדיניות משרד הפנים אשר דרשה מבן הזוג הזר אשר שהה בישראל לעזוב את שטחה לתקופת מה על מנת שבקשתו למעמד בישראל תיבחן – כי "הרושם הברור הוא, כי רפיון הפיקוח של משרד הפנים היה אחד הגורמים העיקריים... להולדתה של המדיניות החדשה; ותחת אשר יגביר את יעילות הפיקוח, נקט משרד הפנים בדרך הקלה של דרישה מבן הזוג הזר כי יעזוב את הארץ".

83. יישום הדברים בענייננו מעלה כי המשיב בחר "בדרך הקלה": איסור גורף על מתן האפשרות לכל הכלואים העזתיים לקבל ביקורי משפחה ואך לא לקיים קשר טלפוני עם בני משפחותיהם באופן סדיר, אף בהיעדר כל דרך אחרת ליצירת קשר. המשיב בוחר להימנע בצורה גורפת מבדיקת האפשרות להציג הסדר המאפשר חזרת ביקורי המשפחה של כלואים עזתיים עם האפשרות לקיום בחינה אינדיבידואלית, וקבלת החלטה פרטנית הנוגעת לאדם ספציפי לפי נתוניו האישיים ונתוני מבקריו. יש בכך כדי להכתים את המדיניות בחוסר מידתיות.

84. מבחן המשנה השלישי: פרופורציה בין האמצעי למטרה – מבחן המידתיות השלישי עניינו בשאלה אם מימדי הפגיעה בזכות אדם, הנלווית למדיניות המשיב, הולמים את המטרה אותה היא מבקשת להשיג.

85. לפי מבחן המשנה השלישי, אם התועלת הצומחת כתוצאה מהמדיניות היא רבה, תיסוג מפניה הזכות הנפגעת. מבחן משנה זה הוא בעל אופי שונה משני קודמיו, ומתמקד בפגיעה בזכות האדם הנגרמת בשל הגשמת המטרות העומדות בבסיס המדיניות. הוא מהווה ביטוי לרעיון לפיו "קיים מחסום ערכי, שהדמוקרטיה אינה יכולה לעבור אותו, גם אם התכלית אותה מבקשים להגשים היא ראויה" (הנשיא ברק בבג"ץ 8276/05 עדאלה נ' שר הביטחון, תק-על 2006(4) 3675, 3689).

86. בענייננו, המדיניות האמורה פוגעת באופן חריף בזכויות יסודיות ביותר, ובראשן הזכות לחיי משפחה, כשהזכות נפגעת בנסיבות קשות במיוחד ולאורך זמן רב. הצדקת הפגיעה בזכות זו, באם

ישנה, צריך שתשרת אינטרס ציבורי ממדרגה ראשונה. לזכות יסוד זו מתלוות זכויות יסוד אחרות, כמו הזכות לכבוד והזכות לבריאות.

87. דא עקא, התכלית של שמירה על בריאות הציבור, אם אכן היא זו שעומדת בבסיס המדיניות, חשובה וראויה ככל שתהיה, אינה ערך מוחלט ואינה מצדיקה כל פגיעה בזכות אדם. במקרה דנן ההצדקה לפגיעה מטעמי בריאות הציבור אינה חזות הכל, ועליה להיות מאוזנת אל מול צרכים אחרים, בעיקר כשברור שאינטרס בריאות הציבור לא מונע את כניסתם של אלפי עזתיים מדי שבוע לשטחי ישראל.

88. המחיר הכבד שמשלמים הכלואים העזתיים, שמתלווה ליישומה של מדיניות המשיב, הוא מופרז ומוגזם. התועלת הספקולטיבית שצומחת – אם בכלל – ממדיניות זו, הנמנעת מלהחזיר ביקורי משפחה, אינה שקולה כנגד חומרת הפגיעה בזכותם של הכלואים לקשר משפחתי.

89. אף אם למשיב קיימות הצדקות להגביל את הזכות לקשר עם בני משפחה, מכוח סמכותו להבטיח פעולה תקינה, אין הוא פטור מחובתו לאזן כראוי בין האינטרסים, כלומר השיקולים הענייניים, המתמודדים בכל מקרה. ברור שלצורך איזון זה יש הבדל בין מקרה שבו הסכנה לבריאות הציבור רחוקה וקטנה לבין מקרה שבו הסכנה קרובה וממשית. כיום מרביתם של הכלואים הפלסטינים מקבלים ביקורי משפחה, כך שעניין הסכנה לבריאות הציבור לא נראה קרוב וממשי. בעיקר לאחר שחלק ניכר מהאוכלוסיה קיבלה את החיסונים ומחזיקה בתעודת מתחסן או מחלים. הסיכוי לפגיעה בבריאות הציבור על ידי כניסת מספר מצומצם של מבקרים עזתיים, שיציגו את התעודות המתאימות או תוצאות בדיקה שליליות, הוא קלוש לעומת הפגיעה הקשה שהמשך מניעת הביקורים גורמת לה.

90. כמו כן, ברור שישנם אמצעים פחותים שיכול היה המשיב לנקוט בהם, כמו לאפשר שיחות הטלפון של אותם אסירים על מנת למנוע נתק מוחלט וממושך. חובה היה עליו לעשות כך, מיד לאחר שמסר את התחייבותו לבג"ץ על כך, לאור העובדה כי האמצעי ה"חסכוני" יותר של האיסור הגורף הינו אמצעי אשר משמעותו פגיעה אנושה בזכויות האדם של האסירים העזתיים ויוצר כאמור חוסר שוויון בינם לבין האסירים הפלסטינים האחרים.

91. דברים דומים נאמרו בהקשר של קיומה של תכלית ביטחונית המצדיקה פגיעה בזכות אך הם בהחלט רלוונטיים לענייננו. מן הראוי לציין בהקשר זה את דבריו של כב' הש' (בדימוס) מצא בעע"א 4463/94 **גולן נ' שירות בתי הסוהר**, בפסקה 19 לפסק הדין (דברים המצוטטים גם בפרשת קונטאר, פסקה 12), המבטא את אחד הכללים המנחים הבסיסיים ביותר הנוגעים לפעילות השב"ס:

"מוטל על הרשות לעמוד במבחן המידה, ואסור לה לפגוע בזכותו של האסיר יותר מן הדרוש למניעת הסיכון".

92. עצם גודלה של אוכלוסיית האסירים העזתיים, המונה כ-250 אסיר, מחמיר פעם נוספת את עוצמת הפגיעה של המדיניות הקיימת בזכויות האדם ומטה את הכף להכרעה הבלתי נמנעת כי מדובר במדיניות לא מידתית.

93. היעדר קיומו של קשר משפחה, בעניינם של כלואים אלה פוגע אף פגיעה אנושה בנגישותם של הכלואים לזכויות יסוד מן המקודשות ביותר בשיטת המשפט הישראלית, ומעבר וכתוצאה נלווית לפגיעה בזכות לחיי משפחה, ביניהן זכות הייצוג המשפטי והזכות לבריאות.

94. באותו האופן נפגעת זכותם של האסירים לבריאות, כאשר נמנע מהם ליצור קשר בלתי אמצעי עם משפחתם או עם רופאים מחוץ לשב"ס ולדאוג למימוש זכויותיהם, בין היתר, לדווח באמצעות בני משפחה לרופאים מחוץ לשב"ס על אודות מצבם הן לצורכי טיפול והן לצורכי נקיטת צעדים מניעתיים, ואף לדווח לארגוני זכויות אדם על הפרת זכויותיהם.

95. מדיניות זו הינה גורפת ופוגעת בזכויות יסוד של האסירים העזתיים, מעל לנדרש ובאופן בלתי מידתי. כב' בית משפט זה חזר ושנה כי איסורים גורפים ללא בדיקה אינדיבידואלית, אין להם מקום. כך בבג"צ 2028/05 **אמארה נ' שר הפנים**, (מיום 10.7.06) נקבע כי:

"האמצעי של בדיקה פרטנית, אינדיבידואלית, של הנוגעים בדבר, הוא ללא ספק אמצעי ראוי ומידתי. הבדיקה האינדיבידואלית נועדה לאתר סכנה פוטנציאלית הצפויה מפלוני, כדי להסיר עד כמה שניתן סיכונים פוטנציאליים לביטחון המדינה ושלוה הציבור."

96. וכן נקבע בפרשת קונטאר:

"אכן, יש בקרב האסירים הביטחוניים שביצעו פשעים מחרידים ונתעבים. אך על כך נגזר עונשם על-ידי בית המשפט למאסר, כל אחד לפי מידת פשעו. ואין שב"ס רשאי להוסיף עונש משלו, בשל חומרת הפשע, על העונש שנגזר על-ידי בית המשפט. אכן, יש מקום להבדיל בין אסיר לאסיר בנוגע לתנאי המאסר, אך רק לפי צורכי הסדר והביטחון או לפי שיקולים ענייניים אחרים, ורק במידה הנדרשת לפי שיקולים כאלה".

97. המדיניות הגורמת לנתק כמעט מוחלט מהעולם החיצון אינה מידתית, על כן, באשר היא פוגעת בכלל האסירים העזתיים פגיעה קשה אשר אינה שקולה כנגד התועלת הנובעת מתכליתה, דהיינו שיקולי בריאות הציבור, שהסכנה עליה ניתנת לאיון. הצבת תנאים בדומה לנעשה עם מבקרים תושבי הגדה המערבית ואף תושבי ישראל, אמורה לאיין כל סכנה לבריאות הציבור אליה טוענים המשיבים באופן שיהיה ניתן להבטיח מניעת פגיעה מיותרת ואנושה בזכויות יסוד של קבוצה זו של אסירים. אלו אמצעים אשר פגיעתם פחותה ואשר עדיין מאפשרים לקיים את זכויות היסוד של האסירים העזתיים. לעומת זאת, שלילה א-פריורית של ביקורי משפחה מכלל האסירים העזתיים היא דרך בלתי מידתית החורגת מן הסביר באופן כללי ובעיקר כשנמנעים ביקורים בטענה של פגיעה בבריאות הציבור על רקע משבר הקורונה.

### אפליה אסורה

98. מאחר שאין כל הצדקה עניינית לאופי הגורף של שלילה או פגיעה אנושה בקשר עם העולם החיצון מכלל האסירים העזתיים, הרי שמדובר באפליה אסורה, כמו גם בפגיעה לא חוקתית בזכויותיהם. האופי הגורף של הפגיעה בזכות עד כדי שלילתה באופן מוחלט היא ההופכת אותה ללא עניינית ולמפלה.

99. מדיניות המשיבים מביאה לתוצאה פסולה שדורשת תיקון מידי במיוחד נוכח המצב כיום, ולאור המשכו של מצב זה כבר שנה ותשעה חודשים. לא מדובר בחלוקה של טובת הנאה באופן שווה על כלל הכלואים, אלא בהותרת פתח המאפשר שמירה על קשר עם קבוצה שלמה של כלואים, וביניהם אנשים עם מחלות רקע. עוצמת הפגיעה הנובעת מחלוקה בלתי שוויונית ובלתי סבירה של הזכאות

לביקורי משפחה ברורה מאליה שכן כאמור לעיל לאפשרות לשמור על קשר עם בני משפחה השלכה הרת גורל על האפשרות לממש זכויות חוקתיות.

100. כאמור, ההפליה אשר יוצרת מדיניות המשיבים ביחד עם המציאות בה משתבשת שגרת הביקורים כבר שנה ותשעה חודשים, בין כלואים עזתיים ואחרים, איננה מתבססת רק על "שוני רלבנטי" בין אוכלוסיות האסירים, ואינה עומדת בקריטריונים של סבירות, הגינות ומידתיות המוטלים על הרשות המנהלית; וממילא לא ניתן לקבוע מסוכנות ביחס לקבוצה כה גדולה של אנשים ללא בחינה אינדיבידואלית, ובעיקר כשביכולתם לעמוד באותם תנאים שהוצבו בפני יתר האסירים ומבקריהם לצורך קיום הביקור. מה שכן ניתן לקבוע באופן גורף ביחס לקבוצה כה גדולה, את הצורך והצידוק המיוחד עבור כלל אוכלוסיית הכלואים העזתיים לקשר מסוג זה.

101. טענה לסיכון בריאות הציבור הנובע ממבקריהם של הכלואים העזתיים מבלי שקיימת בחינה אינדיבידואלית של הסיכון הנטען, בזמן שמבקרים העומדים באותם קריטריונים מקבלים את אישור המשיבים לבקר בכלא, נסמכת על הנחה מובלעת לפיה אוכלוסיית האסירים העזתיים היא קבוצה מוחלטת שקל לפגוע בה ולהפוך אותה לקורבן שרירות המינהל.

102. לא למותר להזכיר, כי חלק ניכר מקבוצה זו קיבלה ביקורי משפחה סדירים עד התפרצות המגפה וכיום לאחר מבצע החיסונים שהתקדם גם בשטחי רצועת עזה בהתאם להודעה המעדכנת מטעם המדינה בבג"ץ 2171/21 רופאים לזכויות אדם נ' ממשלת ישראל, מיום 5.12.2021, כ- 358,000 התחסנו ברצועת עזה נכון למועד הגשת ההודעה. במקביל ועל פי נתוני משרד הבריאות הפלסטיני נכון ליום 14.12.2021, 28% מהאוכלוסייה בעזה מחוסנת באופן מלא, קרי 589,888 מחוסנים. כך שאין כל הצדקה בהמשך מניעת כניסת מבקרים עזתיים לכלא בטענה שהם מהווים סכנה לבריאות הציבור, בזמן שכניסה של עזתיים למטרות אחרות מתאפשרת בכפוף לנוהל הזנת מניעות קורונה.

103. כמו כן, הימנעות המשיבים ממצאת פתרון חלופי לבעיית הנתק עד כה, בדמות של קשר טלפוני סדיר ומספק אינה יכולה להסתמך יותר על הטענה בדבר קשיים לוגיסטיים ואין מקום להסבר זה בחלוף שנה ותשעה חודשים במהלכם היה על המשיבים לפעול לצורך המצאת הסדר שיספק את המבוקש.

104. לפיכך מדיניות המשיב מפלה ופוגעת בעקרון השוויון ללא הצדקה המבססת אותה, בצורתה הגורפת כהבחנה מותרת.

## סיכום

105. בחלוף שנה ותשעה חודשים מאז התפרצות המגיפה, ועם חלוף המצב החירומי, ומשהייתר הצורך בפגיעה ביכולת של כלואים לקבל ביקורי משפחה, עבור מרבית הכלואים, עולה צורך נואש להביא להסדרת סוגיית ביקורי המשפחה של האסירים העזתיים ככל שהדבר נמנע על רקע משבר הקורונה.

106. מצב החירום הביא עימו שינויים קשים שפוגעים בצורה אנושה בזכויות חוקתיות של הכלואים, אך מאז נמצאה הדרך להתמודד עם המגפה ונמצא הסדר המאפשר קבלת ביקורים כבר לפני למעלה מחצי שנה, תוך שמירה על בריאות הציבור, כך שאין כל הסבר להמשך מניעת הביקורים של כלואים עזתיים, מלבד הכוונה לפגוע בזכויותיהם ובאופן שרירותי. דווקא לאחר תקופה קשה וממושכת, ולאחר חלוף הזמן לשם התארגנות והתגברות על קשיים לוגיסטיים, מתגבר הצורך להבטיח שמירה

על קשר עם בני משפחה שידאגו לשלומם בדמות של הסדר ברור וקבוע שיאפשר חזרת הביקורים או למצער קשר טלפוני עם המשפחה, כפי שהוצג בפתח העתירה.

עתירה זו נתמכת בתצהירי העותרים 1-2.

**לאור כל האמור, מתבקש בית המשפט הנכבד להוציא מלפניו צו על תנאי כמבוקש, ולאחר שמיעת תשובת המשיבים, להפכו לצו מוחלט. כמו כן מתבקש בית המשפט להשית על המשיבים את הוצאות העותרת ושכ"ט עו"ד.**

21 בדצמבר 2021  
ירושלים

(ת.ש. 115704)

---

נדיה דקה, עו"ד  
ב"כ העותרים